

az Alkotmánybíróság

1015 Budapest Donáti utca 35-45. részére

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	V/ 00694 - 0 / 2021
Érkezett:	2021 MAREC 29.
Példány:	1
Melléklet:	6 db
Kezelőiroda:	✓

a Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság útján

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

2011. évi CLI. tv. 27. §. b.) pontja

Az ügy száma: Kúria, mint felülvizsgálati bíróság
Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzése.

Tárgy: ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Dr. Erdei Csaba ügyvéd [REDACTED] által képviselt Monus Global Kft. [REDACTED] I. rendű és a [REDACTED] [REDACTED] II. rendű felperesek által, a dr. Ay Zoltán Nándor kamarai jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, alkotmány u. 5.) alperessel szemben versenyfelügyeleti ügyben hozott VJ/23-446/2016. határozat megtámadása iránti perben, a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 02-án kelt és 2020. szeptember 30-án kézhez vett, 106.K.700.318/2019/37. számú jogerős ítéletével szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet elutasító, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által, 2020. december 09-én meghozott Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésével szemben

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján
Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

- Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által, 2020. december 09-én meghozott Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alperes 2016. március 25. napján a VJ/23/2016. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított a felperesekkel szemben, melynek eredményeként az alperes a 2018. december 14. napján kelt, a VJ/23-451/2016. számú határozattal módosított VJ/23-446/2016. számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes a 2012. szeptember 12. és december 31. napja közötti, a 2013. január 1. és 2015. január 8. napja közötti, illetve a 2016. szeptember 9. és 2018. szeptember 12. napja közötti időszakokban; míg a II. rendű felperes a 2008. szeptember 1. és 2009. február 9. napja közötti, a 2009. április 1. és 2010. október 11. napja közötti, valamint a 2015. október 1. és 2016. július 19. napja közötti időszakokban megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdését az Fttv. melléklete 10. pontja szerinti tényállás megvalósításával, valamint megsértették az Fttv. 8. § (1) bekezdésében és az Fttv. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat is. Mindezek miatt az I. rendű felperessel szemben 34.408.200,-forint, míg a II. rendű felperessel szemben 6.033.800,-forint bírságot szabott ki. Az alperes a szóban forgó határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperesek egy vállalkozáscsoportba tartozóként valósították meg a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot azzal, hogy a felperesek a [REDACTED] család tagjainak érdekeltségi körébe tartoznak, akik egymással közeli hozzátartozói viszonyban álló természetes személyek. Mindezekre tekintettel a felelősségük megállapítható volt az Fttv. 9. §-a alapján. Megállapította továbbá, hogy a felperesek az eljárásuk alatt a [REDACTED] nevet márkanévként is használták és egymást váltva rendelkeztek a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel (a továbbiakban: NEAK) szerződéssel, a jogsértő magatartásuk 2008. szeptember 1-jétől folytatódólagos volt, így az Fttv. 13. §-a szerinti 3 éves elévülési időt megelőző időtartam is vizsgálható volt. Rögzítette azt is, hogy a vizsgálattal érintett termékek az Fttv. 2. § c) pontja szerint árunak minősülnek, a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat természetes személy fogyasztókkal szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlat volt, így a hatásköre az Fttv. 1. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a magatartás vizsgálatára fennállt. Az érintett fogyasztói kör kapcsán megállapította, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat azon fogyasztók felé irányult, akiknek hiányzik az alsó végtagjuk és ennek következtében protézis használatára kényszerülnek, továbbá azon fogyasztókra, akiknek a mozgása jellemzően idős koruk miatt nehézkes és emiatt gyógycipőre vagy egyéb tartásjavító eszközre, törzsfűzőre van szükségük. Az Fttv. melléklet 10. pontja szerinti tényállítás megvalósításával összefüggésben rögzítette, hogy a felperesek a vizsgált időszakban olyan tartalmú tájékoztatást adtak a fogyasztóknak, miszerint a fogyasztó új, ingyenes protézisre jogosult, - mivel ez egy újonnan indult vállalkozás, amely átvállalja a fogyasztóra eső részt -, ezért fizetnie nem kell, mert az a cégajándéka. Mindezekre a felperesek a gyógyászati segédeszközök ingyenessége kapcsán úgy hivatkoztak, mint az ajánlat sajátosságára. Ez a tájékoztatás a felperesek kereskedelmi kommunikációjának a része volt. A felperesek ezen magatartásukkal megvalósították az Fttv. melléklet 10. pontja szerinti kereskedelmi gyakorlatot és ezzel megsértették az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

Az alperesi határozat az Fttv. 8. § (1) bekezdése szerinti tényállás megvalósítása kapcsán kifejtette, hogy a felperesek a fogyasztók jelentős részét személyesen, lakásukon vagy idősothonokban keresték meg. A megkeresések hatékonysága, eredményessége céljából a

felperesek adatbeszerzéseket folytattak, illetve nyilvántartásokat vezettek. Ezen tevékenységek révén a fogyasztókat olyan helyzetben keresték fel, amikor a fogyasztók különösen kiszolgáltatottak. Azáltal pedig, hogy ezeken a helyszíneken aktívan megjelenve, akár nagyobb számú megkeresést alkalmazva, vagy akár erőteljes rábeszélést is megvalósítva a fogyasztót a

termékeik, szolgáltatásuk igénybevételéről igyekeztek meggyőzni, a fogyasztó zavarása révén pszichés nyomást gyakoroltak rájuk. Ez a gyakorlat arra is alkalmas volt, hogy a fogyasztó áruval kapcsolatos választási vagy magatartási szabadságát, illetve lehetőségét, a tájékozott döntés meghozatalát korlátozza. Az időzítés, a hely jellege, az alkalmazás időtartama a kommunikáció agresszivitását alátámasztja. Releváns volt még az alkalmazott szóhasználat fenyegető, becsmérlő volta is, mivel a fogyasztók beszámoltak olyan esetekről, amikor amiatt, hogy panasszal éltek, agresszívak voltak velük, attól tartott a fogyasztó, hogy problémásként minősül. Emellett a felperesek felhasználták a fogyasztók sérülékenységéből eredő ismertetési körülményüket a döntésük befolyásolására, azaz, hogy az érintett fogyasztók sérülékenyebbek, kevesebb információval rendelkeznek. Ezen túlmenően az ügyintézés elhúzása, egyes esetekben a konkrét megkeresések figyelmen kívül hagyása vagy nem megfelelő kezelése akadályt teremtett számukra másik vállalkozáshoz való áttérésre.

Az alperesi határozat úgy foglalt állást, hogy a fogyasztók döntését a perbeli esetben a vizsgált kereskedelmi gyakorlat befolyásolhatta, mivel az érintett fogyasztók számára lényeges szempont, hogy minél egyszerűbben, minél jobb minőségű termékhez jussanak, figyelemmel a

sérülékenységükből adódó fizikai korlátaikra is. Amennyiben pedig a fenti magatartás révén végül olyan termékhez jutottak, amely nem használható megfelelően, illetve egyáltalán nem használható, a fogyasztók olyan ügyleti döntést hozhattak, amelyet egyébként nem hoztak volna meg lévén, hogy egyébként feltehetően olyan termékre tartanának igényt, amely jó minőségű, azaz megfelelően használható, segíti a mozgásukat.

Mindezekre figyelemmel az alperes fennállónak látta az Fttv. 8. § (1) bekezdése szerinti tényállást és ezzel az Fttv. 3. § (1) bekezdésének megsértését. Az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerinti tényállás megvalósítása körében megállapította, hogy 29 megnyilatkoztatott fogyasztóból 11 fogyasztó előadta, miszerint a terméket nem tudja használni és kifejezetten negatívan nyilatkozott a megrendelt termékről. Adat került fel továbbá arra vonatkozóan, hogy a panaszosok a megrendelt gyógyászati segédeszközöket nem tudják viselni azok rossz kialakítása, nem személyre szabott mérete és gyenge minősége miatt. Összesen egy fő nyilatkozott úgy, hogy megkeresve a felperesek ügyfélszolgálatát meg volt elégedve a szolgáltatással. 9 nyilatkozat szerint a javításra elvitt termékeken semmilyen javítást nem végeztek, vagy csak olyan módosítást alkalmaztak, ami tovább rontott rajta. 4 nyilatkozat szólt arról, hogy a felperesek nem végeztek semmilyen garanciális szolgáltatást, 5 pedig arról, hogy a fogyasztók nem tudták elérni a felpereseket. Az alperesi határozat összességében megállapította, hogy az eljárás alá vontak garanciális szolgáltatására, illetve ügyfélszolgálatára, annak működésére vonatkozóan szintén jelentős számú fogyasztó élt kifogással. Jelentős számú fogyasztó jelezte a felperesek felé a termékekkel kapcsolatos panaszát, ezekről tehát a felpereseknek tudomásuk kellett, hogy legyen, ennek ellenére a termékek minőségét, alkalmazhatóságát, a garanciális igények érvényesíthetőségét nem ellenőrizték, figyelmen kívül hagyták az azzal összefüggésben ismerté vált fogyasztói érdeksérelemre vonatkozó észrevételeket.

Az alperesi határozat álláspontja szerint a felperesek kereskedelmi gyakorlata nem felelt meg a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek, mivel kihasználta a fogyasztói célcsoport jóhiszeműségét. A felpereseknél rendszerszintű minőségi probléma és ezzel kapcsolatos nagy

számú fogyasztói elégedetlenség volt feltárható. Nem építettek ki olyan ellenőrzési rendszert, amely a minőségi problémák jelzésére irányuló fogyasztói panaszok alapján képes lett volna felderíteni a nem kívánt magatartásokat. Megállapította azt is, hogy a felperesek szakmai, gondossági követelményeknek meg nem felelő magatartása, azaz a termékek minőségével, a garanciális szolgáltatásokkal, a fogyasztói panaszok kezelésével kapcsolatos megfelelő rendszerek kialakításának hiánya kihatott a fogyasztói ügyleti döntés folyamatára, mert ezen hiányosságok tudatában nem az eljárás alá vontakkal szerződött volna a fogyasztó, tehát a felperesek gyakorlata a fogyasztói magatartás torzítására alkalmas volt. Mindezen kereskedelmi gyakorlattal a felperesek megvalósították az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerinti tényállást és sérült az Fttv. 3. § (1) bekezdése.

A fentiek szerinti jogsértő magatartások megállapításának jogkövetkezményeként az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján bírságot szabott ki a felperesekkel szemben. A határozat indokolása szerint a bírság összezszerűsége meghatározásakor figyelemmel volt a Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján az eset összes körülményeire, az tartalmazta a kiinduló összegek megjelölését és az alapösszeg meghatározását, felsorolta a megállapított súlyosító körülményeket, illetőleg azt, hogy enyhítő körülményt nem tudott azonosítani. Mindezek alapján a Tpv. 78. § (1b) bekezdése alkalmazásával csoportszintű bírságot szabott ki a felperesekkel szemben. Emellett jogkövetkezményként a fenti jogsértésekre és az érintett magatartás többemű, az egész vállalkozáscsoportot érintő voltára tekintettel, valamint a felpereseknek, illetve az esetleges más további vállalkozásnak a jövőbeni jogszerű együttműködése biztosítása céljából kötelezte a felpereseket a határozat rendelkező részében részletezett belső eljárásrend kialakítására és annak igazolására.

A felperesek kereseti kérelmükben elsődlegesen az alperesi határozat megsemmisítését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérték. Álláspontjuk szerint az alperes tévesen értelmezte a releváns jogszabályokat, a felperesek nem tanúsítottak olyan tilalomba ütköző magatartásokat, amiket az alperes a terhükre rótt a támadott határozatban. A megnyilatkoztatott betegek nyilatkozata teljesen kusza, kiismerhetetlen szisztéma szerinti, a betegek nyilatkozatát rögzítő 5. számú mellékletben megmagyarázhatatlan rövidítések, beazonosíthatatlan személyek és nyilatkozatok szerepelnek. Azok a tanúvallomások, amelyek nem közvetlenül az alperes által fogadosított kihallgatások útján lettek beszerezve törvénysértők, azok nem felelnek meg a teljes bizonyító erejű magánokirati formának. Hangsúlyozták, az alperesi iratokban több helyen rögzítették „Feljegyzés” elnevezés alatt, hogy azért tekint el az alperes egyes személyek meghallgatásától, mert rossz az egészségi állapotuk. Ezzel kapcsolatban megjegyezték, hogy a nyilatkoztatott személyeknek sajnálatosan az egészségük megromlott, többnyire egyszerű, tanulatlan emberek, ezért nincsenek tisztában a nyilatkozatuk megtétele súlyával és jelentőségével. Nincs tisztázva, hogy miben segítettek a hozzátartozóik a tanúvallomások kitöltésénél, ezért sem tekinthetők a vallomások bizonyítéknak. Sérelmezték, hogy a zárt adatkezelésre irányuló kérelmek formálisak, ténylegesen ok nélküliek, arra viszont alkalmasak, hogy a felpereseknek ne legyenek beazonosíthatóak a betegek és esélyük se legyen arra, hogy kontrolálhassák a saját nyilvántartásukból, hogy egyáltalán valós-e a nyilatkozatuk. Kifogásolták, hogy az alperes a tanúként megidézett [REDACTED] és [REDACTED] meghallgatásától elállt, ugyanakkor a fenti személyek a felperesek alkalmazásában álltak, a felperesi álláspontot alátámaszthatták volna a nyilatkozatukkal. Felhívták arra is a figyelmet, hogy az alperes senkit nem hallgatott meg a felperesi társaságok személyei közül [REDACTED] kívül. Állításuk szerint valótlán az az alperesi megállapítás, hogy a felperesek fogyasztókat kerestek volna meg kórházakban vagy

idősotthonokban. Rögzítették, az alperes mindösszesen két sorban indokolta, hogy miért nem fogadta el a felperesek által becsatolt tanulmányt. Kifejtették továbbá, hogy a forgalomképtelenségre vonatkozó álláspontjuk alapján vitatják, miszerint egyáltalán eljárhatott velük szemben az alperes, továbbá, hogy árunak tekintendő a társaságuk által előállított gyógyászati segédeszköz. Sérelmezték, hogy az alperes nem végzett összehasonlító tevékenységet a hasonló profilú társaságok tekintetében. Mindezek alapján álláspontjuk szerint nem tett eleget a tényállás-tisztázási kötelezettségének, a forgalomképesség terén kialakított álláspontjuk elutasítása kapcsán pedig nem tett eleget az indokolási kötelezettségének. Állításuk szerint az Fttv. mellékletének 10. pontja szerinti tényállást nem valósították meg. Tagadták, hogy a mozgáskorlátozott, végtaghiányos betegekkel szemben agresszívan léptek volna fel és az Fttv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytattak volna. Hivatkoztak arra, hogy az ellenőrzési rendszer kiépítése sem tisztességtelen, nem ütközik az Fttv. 3. § (2) bekezdésébe, a megfelelő szintű szakismeret és jóhiszeműség követelményének, valamint a megfelelő tájékoztatás követelményének is megfelel. Az elévülési idő tekintetében előadták, hogy az alperes az elévülési időtől régebbi időszakot is vizsgált. Véleményük szerint olyan intervallumok és szünetek vannak az egyes időbeli szakaszok között, amelyek mindenképp cáfolják a folyamatos megállapíthatóság lehetőségét. Sérelmezték, hogy a tanúvallomások alakilag nem felelnek meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 196. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és sérült a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályiról szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) 54. § (5) bekezdése is. Mindezek alapján a beszerzett tanúvallomásokat ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből. Rögzítették, hogy a tanúkhöz feltett kérdések túlságosan általánosak voltak, azokból a vizsgált időszakokra vonatkozó következtetés nem volt levonható, nem volt megállapítható, hogy abból az ellátási körből, ami a felperesekre hárul az ellátott mit, vagy mit nem kapott meg.

Mindezek alapján az alperes következtetési lánc hibás, a szűrőpróbaszerűen kiválasztott betegek nyilatkozatára támaszkodva tette csak a megállapításait, így sérült a Ket. 50. § (1) bekezdése szerinti tényállás-tisztázási kötelezettség. Előadták, hogy az alperes a Ket. 2. § (3) bekezdését sértve a bizonyítékokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte és a döntését nem a valósághű tényállásra alapozta. Sérült a Ket. 3. § (2) bekezdés b) pontja, mert az alperes rosszul és egyoldalúan választotta meg a bizonyítás módját és terjedelmét, továbbá megsértette a Ket. 39/A. § (1) bekezdését is, mivel az adatok zártan történő kezelésére vonatkozó indokolt kérelmeket különös indok nélkül minden esetben az alperes generálta, gátolva ezzel, hogy a betegeket beazonosíthassák és nyilatkozataikat leellenőrizhessék.

A felperesek indítványozták [REDACTED] a tevékenység szakmai irányítójának tanúkénti meghallgatását, továbbá az alapügyben tanúnyilatkozatot tevő személyek megidézését. A felperesek vitatták a kiszabott bírságot és az alperes azon megállapítását, hogy a felperesek egy vállalatcsoportba tartoznak.

Az alperes a védíratában kérte a kereset elutasítását mind a két felperes vonatkozásában, perköltségigény mellett. A tanúvallomások kapcsán hivatkozott a határozatának V.1. pontjára, melyben bemutatta a tanúként idézett fogyasztók nyilatkozatait, a feltett kérdéseket és a rá adott válaszokat. Érdemi összefoglalását mindennek a határozat 5. számú mellékleteként csatolt táblázatban mutatta be. Mindezek alapján álláspontja szerint egy átlátható rendszer keretei között történt meg az eljárásában a bizonyítás. Számos tanút keresett meg, a Ket. 50. §-a szerinti tényállás-feltárási kötelezettségének tehát eleget tett. Hivatkozott arra, hogy a tanú előadásaira történő nyilatkozattételnek nem képezte korlátját a zárt adatkezelés. A felperesek a nyitva álló határidőn belül az előzetes álláspontra megtehették volna

észrevételüket, erre azonban nem került sor. Eljárása során jogszerűen használta fel és értékelte a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékokat a Ket. 50. § (3) - (5) bekezdéseiben és 54. § (5) bekezdésében foglaltak betartásával. Azt, hogy a nyilatkozatok hogyan születtek, a határozat részletesen bemutatja az V.1. pontjában, miszerint a nyilatkozatok kitől származnak, illetve, hogy mely nyilatkozatot milyen körülmények között tettek. Ahol nem álltak fenn a tanúvallomás feltételei az ott tett nyilatkozatot nem vette figyelembe. A Kúria Kfv.III.37.084/2009/15. számú eseti döntésére hivatkozással kifejtette, hogy az ügyben a Ket. szabad bizonyítási rendszere érvényesült, tehát jogosult volt eldönteni, hány tanút hallgat meg, mely esetekben ragaszkodik a szóbeli tanúvallomáshoz. Rögzítette, a Pp. 196. § (1) bekezdése az adott ügyben nem releváns, mert a Tpv. 44. § (1) bekezdése értelmében a Tpv. eltérő rendelkezése hiányában a Ket. előírásait kell alkalmazni, melynek 54. § (5) bekezdése állapítja meg az írásbeli tanúvallomásra vonatkozó szabályokat és ezt kellett alkalmazni. Előadta, hogy az írásbeli vallomásokat a tanúk sajátkezűleg írták alá. A tanúvallomások irányíthatóságával kapcsolatban kifejtette, hogy az idéző végzésekben a jogszabályoknak megfelelően jogi értékelésmentesen ismertette a tényállást. Kifogásolta, hogy a felperesek az arra vonatkozó tényállításukat, hogy az alperes nem szakszerűen előállított kérdéssort küldött ki, nem támasztották alá semmivel, nem mutatták be miért lenne szakszerűtlen a kérdéssor. Hangsúlyozta, hogy a Ket. 39/A. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével jogszerűen kerültek felhasználásra a zártan kezelt adatot tartalmazó tanúk vallomásai. A fenti szabályozásnak ugyanis éppen az a célja, hogy a tanú kiléte ne legyen beazonosítható. Ez azonban nem jár azzal, hogy a felperesek nem fejthetik ki az ellenérveiket. Sem a Ket., sem a Tpv. nem zárja ki, hogy úgynevezett védett tanúk vallomását a szabad bizonyítás talaján felhasználja az alperes. Az adott ügyben a felperesek a védett tanúk vallomásainak kivonatát megismerhették, érveiket részletesen kifejthették, azonban bizonyíthatóan nem indítványoztak további kérdések feltételét. A felperesek védekezési jogával kapcsolatban kifejtette, hogy az előzetes álláspont részükre történő megküldését követően arra egyáltalán nem nyilatkoztak, iratbetekintési kérelmet nem terjesztettek elő, a kitűzött tárgyaláson nem jelentek meg. Hangsúlyozta, hogy a felperesek mulasztása nem eshet az alperes terhére. A felpereseknek elegendő idejük volt arra, hogy tapasztalt jogi képviselővel eljárva megismerjék a tanúk vallomását az ügyben. Utalt a 7/2019. (III.22.) AB határozatban a védett tanúk adatainak kezelése kapcsán írtakra. Álláspontja szerint a tisztességes eljárás követelményének eleget tett azzal, hogy biztosította a felperesek iratbetekintési, észrevételezési, nyilatkozattételi és kifogásolási jogát. Megfelelő módon biztosította mind a tanúk információs és rendelkezési jogát, mind a felperesek védekezéshez való jogát. Arra vonatkozóan, hogy a felperesek állításuk szerint nem követték el az általa megállapított jogsértéseket kifejtette, hogy csak felsorolja a kereset az alperesi határozat rendelkező részének az átmásolásával és kis mértékű átírásával a megállapításokat, a hivatkozásokat azonban semmivel nem támasztották alá a felperesek, míg ezzel ellentétben az alperes a határozatában részletes indokát adta a megállapítottaknak. Sérelmezte, hogy a felperesek csak általánosságban kifogásolták, hogy más bizonyítékokat nem vett figyelembe, azonban nem mutatták be, mely bizonyítékokat kellett volna az alperesnek elfogadnia. A felperesek által hivatkozott tanulmány mellőzésével kapcsolatban utalt a határozat 320. és 321. pontjaira, ahol több mint egy oldal terjedelemben, szakirodalommal és Uniós esetekkel alátámasztottan fejtette ki az indokolásban, hogy a felperesek hivatkozásával szemben miért tekintendők az érintett termékek forgalomképesnek és az Fttv. 2. § c) pontja szerinti árunak. Rögzítette, hogy a felperesek nem mutatták be, ez miért lenne megalapozatlan megállapítás.

Mindezek alapján az alperes álláspontja szerint eleget tett indokolási kötelezettségének. Kiemelte, hogy az adott eljárásban nem szerepelt versenytárs tevékenysége az eljárás szempontjából nem rendelkezik relevanciával.

A Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 02-án kelt, 106.K.700.318/2019/37. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

Az ítélet szerint a bíróság elsődlegesen kiemeli, hogy a közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata iránti közigazgatási perben – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1) és (3) bekezdése, valamint 85. § (2) bekezdése szerint a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján és a 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között – azt vizsgálja, hogy az alperes határozata eljárási és anyagi jogi szempontból jogszerű-e, vagy fennállnak a keresetlevélben hivatkozott jogszabálysértések.

Az ítélet indokolása szerint az Fttv. 11. § a) pontja értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak: az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközeinek jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára, vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére. Az Fttv. 11. § (2) bekezdés c) pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a fogyasztó közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul. A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végezték tevékenységüket. A kereskedelmi gyakorlatuk az ország egészére, több mint három megyére terjedt ki. Az is megállapítható volt, hogy a felperesek tevékenységi területe és az általuk végzett szolgáltatások nyújtása szintén több mint három megyét meghaladó területre, jellemzően az ország egészére irányult. Ennek tényét a felperesek sem vitatták a keresetlevelében. Így az alperes hatásköre az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontja és 11. § (2) bekezdés c) pontja alapján az eljárás lefolytatására egyértelműen megállapítható volt. Az Fttv. 2. § c) pontja értelmében áru: minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog.

A bíróság ítéletében kiemelte, hogy a felperesek keresetlevelükben hivatkoztak arra, hogy az általuk biztosított szolgáltatás nyújtás révén előállított gyógyászati segédeszköz nem tekinthető árunak. Az ítélet szerint az áru fogalmát az Fttv. fenti rendelkezése egyértelműen meghatározza. Az áru fogalmi ismérve a birtokba vehetőség, illetve a dolog forgalomképesége. A felperesek által előállított gyógyászati segédeszköz nem vitatottan ingó dolognak minősül, birtokba vehető, hiszen az a fogyasztók számára a felperesek által átadásra is került, azon a fogyasztók rendelkezési jogot szereztek. Az a körülmény, hogy az adott gyógyászati segédeszközök kereskedelmi forgalomban kaphatók-e vagy sem, nem dönti el a forgalomképeség kérdését. A forgalomképeség ugyanis azt jelenti, hogy az adott dolog adható, vehető szabadon, bárki által. A fogyasztók, akik az adott gyógyászati segédeszközt a felperesektől megkapták, nem voltak elzárva attól, hogy azt más számára akár ingyenesen, akár pénz ellenében továbbadják, így annak forgalomképesége a bíróság álláspontja szerint egyértelműen megállapítható. A fentiek alapján a felperesek által előállított gyógyászati segédeszköz árunak minősül az Fttv. 2. § c) pontja értelmében.

Az ítélet indokolása szerint az áruk forgalomképességének vonatkozásában a felperesek keresetlevelükben hivatkoztak arra, hogy az alperes ebben a tekintetben a tényállást nem tárta fel, tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget. Az ítélet szerint a bíróság álláspontja az volt, hogy a Ket. 50. § (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le. A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperesek által a keresetlevélben hivatkozottakkal ellentétben az alperes az áruk forgalomképessége tekintetében tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett. Részletes indokát adta az alperesi határozat a 318-321. pontok részében, hogy a felperesek által előállított gyógyászati segédeszközt mi alapján tekinti árunak és az adott árut mely szempontok figyelembevételével, mely jogszabályi rendelkezések szerint tekinti forgalomképesnek. Kielégítő indokát adta az alperes határozatában annak is, hogy miért nem végzett összehasonlító tevékenységet hasonló profilú társaságok tekintetében, illetve, hogy ennek az összehasonlító vizsgálatnak az elvégzésére a tényállás feltárása körében miért nem volt szükség.

Az ítélet indoklása szerint a tényállás tisztázási kötelezettség körében a felperesek ezt meghaladóan sérelmezték a tanúnyilatkozatokkal kapcsolatos alperesi megállapításokat is. A felperesek álláspontja szerint ugyanis az alperes határozatának sem az indokolásából, sem az 5. számú mellékletből nem voltak megállapíthatók azok a tények, amelyekre az alperes a határozatát alapította. A határozat 5. számú mellékletének táblázata megmagyarázhatatlan rövidítéseket és a beazonosíthatatlan személyek nyilatkozatait tartalmazza, melyek alapján a felperesek nem tudták az alperesi határozat megállapításait megfelelő módon ellenőrizni. Az ítéletben a Törvényszék akként foglalt állást ezzel kapcsolatban, hogy a bíróság áttanulmányozta az alperesi határozatnak a tanúvallomásokot tartalmazó 88-155. pontjait. Az alperesi határozatból egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes a bizonyítási eljárás keretében hány tanút idézett, abból hány volt végtaghiányos, illetve hány volt olyan fogyasztó, aki gyógycipő vagy fűző készítése, vagy egyéb gyógyászati segédeszköz rendelése miatt került kapcsolatba az eljárás alá vont felperesekkel. Rögzítette az alperes határozatának 100. pontjában azt is, hogy a tanúként idézettek közül hány olyan személy volt, akiket az otthonukban kerestek meg a felperesi cégek, hány olyan személy volt, akit az idősek klubjában, illetőleg idősek otthonában kerestek meg. Rögzítésre került az alperesi határozatban az is, hogy mely személyek nyilatkozatát tekintette az alperes írásbeli tanúvallomásnak és mely személy nyilatkozatát tekintette egyéb írásbeli nyilatkozatnak. Alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy a tanúvallomások alakiséga sérti a Pp. 196. § (1) bekezdésében, valamint a Ket. 54. § (5) bekezdésében foglaltakat. A Ket. 54.§ (5) bekezdése ugyanis felhatalmazást ad a hatóság számára, hogy a tanúvallomást írásban szerezzé be és meghatározza annak formai követelményeit is. A jelen per alapját képező közigazgatási eljárásban beszerzett tanúvallomások során a feltett kérdésekre a tanúk írásban válaszoltak és vallomásukat aláírták, így az alaki követelményeknek a tanúvallomások megfeleltek. A felpereseknek azon kifogása, miszerint nem tisztázott, hogy a hozzátartozók miben segítettek a vallomások kitöltésénél, konkrét bizonyítékok megjelölése nélkül érdemben nem vizsgálható és súlytalan. A határozatból és az 5. számú melléklet szerinti táblázatból egyértelműen megállapítható volt, hogy mely nyilatkozatokat vont a bizonyítékok körébe, mint írásbeli tanúvallomást az alperes, amelyek megfeleltek a jelen eljárásban alkalmazandó Ket. 54. § (5) bekezdése szerinti, az írásbeli tanúvallomásra vonatkozó követelményeknek. Részletesen tartalmazta a táblázat a tanúvallomások tartalmát és azt, hogy milyen számú megkereséshez mely tanú vallomása tartozott. Rögzítette a táblázat, valamint a határozat azt is, hogy az adott sorszámú megkeresésekre vonatkozóan a tanúk a feltett kérdésekre milyen válaszokat adtak. Így a megkeresés számával a tanúvallomás tartalma egyértelműen megfeleltethető, beazonosítható

volt még abban az esetben is, ha magának a tanúnak a személye a zárt adatkezelés tényére tekintettel nem volt megállapítható. A bíróság álláspontja szerint a határozat tartalmából, a hozzá kapcsolt 5. számú mellékletből egyértelműen meghatározható volt, hogy milyen szám alatti alperesi megkeresésre milyen tartalmú nyilatkozat érkezett a feltett kérdésekre, és hogy azt az alperes minek minősítette a közigazgatási eljárás során, bizonyítékként felhasználta-e, azt írásbeli tanúvallomásként elfogadta-e, avagy egyéb iratnak tekintette, figyelemmel arra, hogy az írásbeli tanúvallomás törvényi feltételei az adott irat vonatkozásában nem álltak fenn. A fentiek alapján megállapítható, hogy e körben az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének a felperesek által hivatkozottakkal ellentétben eleget tett, a beszerzett tanúvallomások az alperes megállapításait alátámasztották mind a fogyasztói döntések befolyásolása, mind az ellenőrzési rendszer hiányosságai tekintetében.

A Fővárosi Törvényszék ítélete indokolásában kifejtette, hogy az alperes tényállás tisztázási kötelezettsége nem parttalan, csak a releváns tények feltárására terjed ki, és a felperesek maguk sem jelöltek meg ilyet, csupán általánosságban hivatkoztak arra - konkrét példára utalás nélkül -, hogy lett volna olyan nyilatkozat, amelyet az alperes bizonyítékként értékelve az írásbeli tanúvallomások körébe utalt annak ellenére, hogy annak törvényi feltételei nem álltak fenn. Az a körülmény, hogy a tanúk adatait azok kérésére az alperes zártan kezelte, nem akadályozta meg a felpereseket abban, hogy a tanúvallomás konkrét tartalmára vonatkozó nyilatkozatukat megtehessék és a tanúvallomások tartalmát vitathassák. A felperesek a tanúvallomások vonatkozásában csupán általánosságban hivatkoztak a tanúk rossz egészségi állapotára, tanulatlanságára, azonban nem jelöltek meg olyan konkrét tanúvallomást, amelyben a tanú rossz egészségi állapotára figyelemmel a tanúvallomás valóságtartalma megkérdőjelezhető lett volna. Alaptalanul kifogásolták a felperesek, hogy az alperes szűrőpróbaszerűen kiválasztott betegek nyilatkozatára támaszkodott, megsértve ezzel is a tényállás tisztázási kötelezettségét. A becsatolt közigazgatási iratokból megállapítható, hogy a véletlenszerűen kiválasztott betegek

nagy száma, az általuk adott válaszok alapján a felmérés reprezentatívnak tekinthető, amelynek eredménye a felperesek felelősségét megalapozza. A felperesek által hivatkozottakkal ellentétben a fogyasztóknak feltett kérdések általánosak, tényszerűek voltak, azokból a válaszra vonatkozó burkolt irányítottság nem volt megállapítható. Az alperes határozatában rögzítette minden megkeresés vonatkozásában azt is - amennyiben erre adat állt rendelkezésre-, hogy a felperesek által a fogyasztó megkeresésére mikor és hol került sor.

Az ítélet indokolása szerint a felperesek a keresetlevelükben azt állították, hogy téves az az alperesi hivatkozás, miszerint a felperesi cégek a fogyasztókat a kórházakban vagy idősek otthonában keresték volna meg. E körben hivatkoztak a határozat 23. oldalára. A határozat 23. oldalán írtakból ugyanakkor egyértelműen megállapítható, hogy a tanúként idézett 24 érintett közül hányat kerestek meg otthonukban, hányat idősek klubjában, illetőleg hányat idősek otthonában a felperesek. Kilenc esetben az alperes nem rendelkezett információval arra vonatkozóan, hogy mi volt a megkeresések helyszíne.

A törvényszék ítéleti álláspontja az volt, hogy a felperesek a megkeresések helyszínének tényét csupán vitatták, azonban arra vonatkozóan konkrét bizonyítékot nem szolgáltatottak, hogy az alperes által a határozatban rögzítettek miért ne lennének valóságok. Az alperesi határozat 23. oldala nem tartalmaz olyan információt, hogy bármely tanút kórházban keresték volna meg. Kizárólag idősek otthonára, illetőleg idősek klubjára vonatkozóan tartalmaz ténymegállapítást a határozat. Az alperes a közigazgatási eljárás során a Ket. 50. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a szabad bizonyítási rendszer talaján áll, amely azt jelenti, hogy a közigazgatási hatóság

felhasználhat minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás tisztázására, felderítésére alkalmas. Az egyes bizonyítási eszközök bizonyító ereje az adott ügy tényállásának megállapításánál azonos, közöttük súlyuk szerint sorrendiség nincs. Így a felperes által hivatkozottakkal ellentétben az alperes diszkrecionális jogkörébe tartozott annak eldöntése, hogy mely tanúkat kíván meghallgatni a közigazgatási eljárás során és mely tanúk meghallgatását mellőzi.

Utalt a törvényszék az ítéelt indokolásában arra a tényre, hogy a felperesek keresetlevelükben ugyan kifogásolták [REDACTED] és [REDACTED] tanúk meghallgatásának mellőzését, de meghallgatásukat mégsem indítványozták, csupán a közigazgatási eljárásban már meghallgatott tanúkra tettek indítványt.

A Fővárosi Törvényszék ítéleti álláspontja a folyamatos jogsértés kérdéskörét vizsgálva az volt, hogy az Fttv. 13. §-a értelmében az eljárás a jogsértő kereskedelmi gyakorlat megvalósulását követő három éven túl nem indítható meg. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetik meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll. A bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy 2008. szeptember 1-jétől kezdődően mindhárom vizsgálattal érintett társaság, így a felperesi társaságok is szerződéses viszonyban álltak a NEAK-kal. Ugyanazon márkanév alatt mindhárom cég az alperesi vizsgálattal érintett időszakban folyamatos kereskedelmi kommunikációt folytatott a megállapítással érintett időszak teljes terjedelme alatt, így a jogsértő magatartás folyamatos volt. A felperesek csak hivatkoztak arra, hogy a kereskedelmi kommunikáció folyamatosága nem volt megállapítható a vizsgált időszakban, ugyanakkor erre vonatkozóan bizonyítékot nem szolgáltatottak, részletes indokokat nem fejtettek ki. A felperesek keresetlevelükben a megállapított jogsértéseket vitatták, ugyanakkor e körben indokaikat nem fejtették ki, bizonyítékot nem szolgáltatottak. A jogsértések körében előadott általános kereseti hivatkozásaik az alperesi határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására nem voltak alkalmasak. A felperesek a vállalatcsoportba tartozás tényét, illetve a bírság összegét a keresetlevelükben nem, csupán a keresetindítási határidő lejártát követően előterjesztett 22. számú beadványukban vitatták először. A törvényszék álláspontja az volt, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján a bíróság csak a keresetlevelében megjelölt jogsértéseket vizsgálhatja, a perindítási határidő lejártát követően újabb jogszabálysértésre már nem lehet hivatkozni. Tekintettel arra, hogy a felperesek a keresetindítási határidőn túl kérték az alperesi határozat jogszerűtlenségének megállapítását a vállalatcsoporthoz való tartozás és a bírság összezszerűsége vonatkozásában, ezért a felperesi hivatkozás a Kp. 43. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel tiltott keresetváltoztatásnak minősül, így ennek vizsgálatát a törvényszék mellőzte.

A törvényszék ítéletének indokolása szerint a bíróság a felperesek tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát szükségtelennek találta, mert a felperesek nem jelölték meg azon bizonyítandó tények körét, amelyet a tanúvallomásokkal kívántak alátámasztani és az indítványozott tanúk megegyeztek a közigazgatási eljárásban már meghallgatottakkal, így az indítványt mellőzte.

A felperesek a Fővárosi Törvényszék fent említett I. fokú ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság részére.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt, Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésével a felperesek felülvizsgálati kérelmét visszautasította.

A Kúria említett végzése szerint a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására nincs lehetőség, mert:

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése értelmében az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a bíróság is elektronikusan kézbesít a részére. Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján ha nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi, a 2. § (1) bekezdése szerinti ügy tekintetében az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője. A felperesek tehát egyrészt elektronikus ügyintézésre köteles gazdálkodó szervezetek, másrészt a Kp. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogi képviselő útján kötelesek eljárni, ezért beadványaikat kizárólag elektronikus úton terjeszthetik elő. A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 75/C. § (2b) bekezdése értelmében az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztése esetére űrlapot rendszeresíthet. Ha az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztésére űrlapot rendszeresít, az elektronikus úton kapcsolatot tartónak a beadványt űrlapon kell előterjesztenie. Az OBH elnöke pedig P21 űrlap azonosítón rendszeresítette a felülvizsgálati kérelem előterjesztéséhez szükséges űrlapot. A Kp. 115. § (2) bekezdése folytán a felülvizsgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja, ha az elektronikus kapcsolattartásra köteles fellebbezésre jogosult vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő. Figyelemmel arra, hogy az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett felperesek a felülvizsgálati kérelmük benyújtására nem az arra szolgáló P21 azonosítójú űrlapot vették igénybe, hanem azt a P23 azonosítójú, „Űrlap egyéb beadvány benyújtásához” nyomtatványon terjesztették elő, ezért a felülvizsgálati kérelem benyújtása nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a felperesek nem a kötelezően alkalmazandó elektronikus űrlapon terjesztették elő a felülvizsgálati kérelmüket. Mindezek folytán a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó 102. § (1) bekezdés d) pontja alapján visszautasította.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt, Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésével szemben a Kp. 116. § d) pontja szerint felülvizsgálatnak nincs helye, ezért az ügyben a rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségeként bírósági jogorvoslati lehetőség nem áll a felperesek rendelkezésére.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Fővárosi Törvényszék 2020. december 09-én kelt, Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzését a Dr. Erdei Ügyvédi Iroda – Dr. Erdei Csaba ügyvéd meghatalmazott jogi képviselő útján 2021. január 08-án vette át. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének határideje erre tekintettel 2021. március 07.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Jelen ügyben a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt végzése, a felpereseknek a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 02-án kelt, 106.K.700.318/2019/37. számú ítéletével szembeni felülvizsgálati kérelmét utasította vissza, az I. rendű és a II. rendű felperes az eljárásban, mint peres fél vett részt, az alperes 2016. március 25. napján a VJ/23/2016. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított a felperesekkel szemben, melynek eredményeként az alperes a 2018. december 14. napján kelt, a VJ/23-451/2016. számú határozattal módosított VJ/23-446/2016. számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes a 2012. szeptember 12. és december 31. napja közötti, a 2013. január 1. és 2015. január 8. napja közötti, illetve a 2016. szeptember 9. és 2018. szeptember 12. napja közötti időszakokban; míg a II. rendű felperes a 2008. szeptember 1. és 2009. február 9. napja közötti, a 2009. április 1. és 2010. október 11. napja közötti, valamint a 2015. október 1. és 2016. július 19. napja közötti időszakokban megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdését az Fttv. melléklete 10. pontja szerinti tényállás megvalósításával, valamint megsértették az Fttv. 8. § (1) bekezdésében és az Fttv. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat is. Mindezek miatt az I. rendű felperessel szemben 34.408.200,-forint, míg a II. rendű felperessel szemben 6.033.800,-forint bírságot szabott ki, amely miatt a felpereseket az említett bírságfizetési kötelezettség terheli.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

10

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3) bekezdése szerint:

„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

A A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 117. § (1) bekezdése alapján:

„A felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a jogerős határozat közlésétől számított harminc napon belül kell jogi képviselő útján benyújtani. A határidő elmulasztása miatt a határidő lejártát követő tizenöt napon belül van helye igazolásnak.”

A Kp. 29. § (1) bekezdése értelmében az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a bíróság is elektronikusan kézbesíti a részére.

Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján ha nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi, a 2. § (1) bekezdése szerinti ügy tekintetében az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője. A felperesek tehát egyrészt elektronikus ügyintézésre köteles gazdálkodó szervezetek, másrészt a Kp. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogi képviselő útján kötelesek eljárni, ezért beadványaikat kizárólag elektronikus úton terjeszthetik elő.

A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (továbbiakban: Bűsz.) 75/C. § (2b) bekezdése értelmében az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztése esetére űrlapot rendszeresíthet. Ha az OBH elnöke a beadvány elektronikus úton történő előterjesztésére űrlapot rendszeresít, az elektronikus úton kapcsolatot tartónak a beadványt űrlapon kell előterjesztenie. Az OBH elnöke pedig P21 űrlap azonosítón rendszeresítette a felülvizsgálati kérelem előterjesztéséhez szükséges űrlapot.

A Kp. 115. § (2) bekezdése folytán a felülvizgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja, ha az elektronikus kapcsolattartásra köteles fellebbezésre jogosult vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő.

A Kúria sérelmezett végzése értelmében figyelemmel arra, hogy az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett felperesek a felülvizsgálati kérelmük benyújtására nem az arra szolgáló P21 azonosítójú űrlapot vették igénybe, hanem azt a P23 azonosítójú, „Űrlap egyéb beadvány benyújtásához” nyomtatványon terjesztették elő, ezért a felülvizsgálati kérelem benyújtása nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a felperesek nem a kötelezően alkalmazandó elektronikus űrlapon terjesztették elő a felülvizsgálati kérelmüket.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alkotmányos alapvető jog tényleges érvényesülését sérti az, hogy a felperesek által a Kp. 117. § (1) bekezdése szerinti törvényes jogorvoslati határidőn belül előterjesztett felülvizsgálati kérelem visszautasításra került, mert azt nem a P21, hanem a P23 űrlapon terjesztették elő a felperesek jogi képviselőjük útján, ugyanis a Bűsz. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerint az, hogy az OBH Elnöke meghatározhatja azt, hogy milyen űrlapon kell előterjeszteni a kérelmet, aránytalanul, indokolatlanul, szükségtelenül és más alapvető jog alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében hiányában, az elérni kívánt céllal

aránytalanul, az érdemi és hatékony jogorvoslati jog, mint alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartása nélkül korlátozza azt.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt végzése Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti érdemi és hatékony jogorvoslati jog érvényesüléséhez fűződő alkotmányos alapvető jogot sérti, amely alapjogsértés az ügyben hozott ítéletekben tetten öltő, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek minősül.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az alkotmányos elvet és alapjogokat az Alaptörvény elismeri és védi. Az érdemi és hatékony jogorvoslati jog védelméhez fűződő alkotmányos alapjogot a XXVIII. cikk (7) bekezdése tartalmazza.

Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3) bekezdése alapján: *„(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”*

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében:

„(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Magyarország Alaptörvénye 28. cikke szerint:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

A Magyarország Alaptörvénye XVIII. cikk (7) bekezdése szerinti, érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alapjog az egyént a hatóság, bírósági határozatokkal szemben megillető jogorvoslati jogosultságot védelmezi, és annak elvonását az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése *„más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával teszi korlátozhatóvá.”*

Az Alkotmánybíróság szerint az Alaptörvény 28. cikke a formális jogszerűségeen túlmutató, olyan alkotmányjogi szempontból értékelhető tartalmi követelményeket támaszt a bírói döntések indokolásával szemben, amelyek értelmében a bíróságnak a döntése szempontjait, indokait kellő részletességgel kell bemutatnia {3305/2017. (XI. 24.) AB határozat, indokolás [41]}.

A konkrét ügyben a felperesek által a Kp. 117. § (1) bekezdése szerinti törvényes határidőben gyakorolt jogorvoslati joga alapvetően sérült azáltal, hogy felülvizsgálati kérelem visszautasításra került, mert azt nem a P21, hanem a P23 úrlapon terjesztették elő a felperesek jogi képviselőjük útján, ugyanis a Bűsz. 75. § (2) bekezdés c) pontja szerint az, hogy az OBH Elnöke meghatározhatja azt, hogy milyen úrlapon kell előterjeszteni a kérelmet, aránytalanul, indokolatlanul, szükségtelenül és más alapvető jog alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében hiányában, az elérni kívánt céllal aránytalanul, az érdemi és hatékony jogorvoslati jog, mint alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartása nélkül korlátozza azt.

Az Alaptörvényből ugyanis a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságának az igénye is következik, vagyis, hogy képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. Az Alkotmánybíróság megfogalmazásában ez azt jelenti, hogy „[m]inden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát” {9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [20]}.

Eszerint „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint „a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen” (Indokolás [13]). „Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.” {3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [13]}

A jelen alkotmányjogi panasszal sérelmezett bírói döntés Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdésébe – és ennek folytán közvetetten a 28. cikkébe is – ütközik, mert sértik az érdemi és hatékony jogorvoslati joghoz való alapjog lényegi tartalmát és a sérelmezett bírói döntés nem biztosította a felperesek számára az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti a 28. cikk szerinti kellő, érdemi és hatékony bírói jogvédelmet.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése és közvetetten a 28. cikke magában foglalja a tisztességes eljárás követelményét és a hatékony bírói jogvédelem igényét is. Erre tekintettel, az ismertetett bírósági alapjogsértés – az ügyben hozott ítéletekben testet öltő, a bírói

döntést érdemben befolyásoló módon – alaptörvény-ellenességnek minősülnek, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7)

bekezdése szerinti érdemi és hatékony jogorvoslat érvényesüléséhez, védelméhez fűződő alapvető jogot is sértik. A fentiekben részletezett ténybeli és jogi érvek alapján, ezért indítványozzuk, hogy az Tisztelt Alkotmánybíróság Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (1) bekezdésében, (2) bekezdés d) pontjában és (3) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 1. § a) pontjában, 2. §-bn, 27. § a)-b) pontjaiban, 29. §-ban, 39. § (1)-(3) bekezdéseiben, 43. § (1) bekezdésében, 51. § (1) bekezdésében, 52. § (1), (1b), (2)-(6) bekezdéseiben, 53. § (2)-(3) bekezdéseiben, 63. § (1)-(2) bekezdéseiben, 65. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint eljárva, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzésének Alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és semmisítse meg.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Monus Global Kft. I. rendű felperes és [REDACTED] II. rendű felperes, mint a jelen alkotmányjogi panaszt előterjesztők nyilatkozzuk, hogy kezdeményeztük az alkotmányjogi panasszal támadott, a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. december 09-én kelt, Kfv.II.37.924/2020/2. kelt végzése felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

A felperesek, hogy az alkotmánybírósági panasz ügyben jogi képviselővel járunk el.

Felperesek meghatalmazott képviselőjének adatai:

Név: Dr. Erdei Ügyvédi Iroda – Dr. Erdei Csaba Ügyvéd

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Alulírott Monus Global Kft.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy a számú alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

[REDACTED]

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy a számú alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

1.) Kúria, mint felülvizsgálati bíróság, 2020. december 09-én kelt, Kfv.II.37.924/2020/2. számú végzése

2.) Fővárosi Törvényszék, 2020. szeptember 02-án kelt, 106.K.700.318/2019/37. számú ítélete

Kelt: Nyíregyháza, 2021. március 06.

Monus Global Kft. és [REDACTED]

Dr Erdei Csaba
ügyvéd

jogi képviselőtében: Dr. Erdei Ügyvédi Iroda dr. Erdei Csaba ügyvéd

